

**ЗБІРНИК
ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ**

Міжнародна
наукова
конференція

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ

24-25 КВІТНЯ 2024

УЖГОРОД, УКРАЇНА

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ ТА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ М.ЇГЛАВА (ЧЕХІЯ)**

**МАТЕРІАЛИ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ:
ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ»**

24 - 25 квітня 2024 р.

**Ужгород
2024**

УДК 338.1:338.483.13:392.72(043.2)

A43

Актуальні проблеми розвитку сфери гостинності: перспективи та виклики: матеріали II Міжнародної наукової конференції (24-25 квітня 2024 р.). – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2024. 292 с.

ISBN 978-617-7825-86-8

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Наталія Габчак, голова редакційної колегії, кандидат географічних наук, декан факультету туризму та міжнародних комунікацій ДВНЗ «УжНУ»

Члени редакційної колегії:

Марта Мальська, доктор економічних наук, завідувач кафедри туризму географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

Галина Омельченко, кандидат економічних наук, в.о. завідувача кафедри туризму факультету управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю Державного біотехнологічного університету, м. Харків

Ivana Brychtová, katedra cestovního ruchu Vysoká škola polytechnická Jihlava, Czechia

Ганна Машіка, доктор географічних наук, завідувач кафедри туризму ДВНЗ «УжНУ»

Роман Корсак, доктор історичних наук, завідувач кафедри туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства ДВНЗ «УжНУ»

Руслана Жовтані, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри міжнародних комунікацій ДВНЗ «УжНУ»

Галина Кіш, кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства ДВНЗ «УжНУ»

Відповідальний секретар: Уляна Ханас, кандидат філософських наук, доцент кафедри туризму ДВНЗ «УжНУ»

Технічна підтримка: Сергій Бабенко, старший лаборант кафедри туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства факультету туризму та міжнародних комунікацій

Рекомендовано до друку

Вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

(протокол №7 від 28 травня 2024 р.)

Матеріали подані в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність наведеної інформації, зокрема статистичної, власних імен, фактів, цитат та інших даних несуть автори публікацій.

ISBN 978-617-7825-86-8

© ДВНЗ «УжНУ», 2024

© Автори статей, 2024

Мирослава Якіма, Марина Грабар

Маркетингові впровадження у туристичній сфері Закарпаття 169

Марія Шеба, Василь Папп

Роль подієвого туризму в соціально-економічному розвитку регіону 172

Віталій Бакиш, Марія Кашка

Особливості розвитку туризму на Закарпатті 174

Владислав Присташ, Руслана Кривенкова

Державне управління туристично-рекреаційною галуззю в Італії 178

Лілія Харчевнікова, Андрій Грібнік

Управління ризиками в індустрії туризму 181

КРОСКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЇ В ТУРИЗМІ

Олена Яременко-Гасюк

Розвиток крос-культурних навичок студентів спеціальності «туризм»
засобами інформаційно-цифрових технологій..... 185

Павло Пеняк, Віта Руснак

Нематеріальна культурна спадщина Закарпаття
як складова історико-культурних ресурсів 190

Леся Голомідова, Руслана Жовтані

Роль міжкультурної комунікації в процесі навчання іноземних мов
здобувачами сфери обслуговування 195

Вікторія Данилюк, Людмила Коваль

Використання технологій дистанційного
навчання англійської мови у ЗВО 199

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ

Валерій Михайлов, Андрій Шевченко, Ігор Бабанов, Олена Бабанова

Технологія виробництва жареної продукції способом
з електроконтактним нагріванням для підприємств
харчування готельно-ресторанного бізнесу 202

Дарина Ремета, Мар'яна Попик

Застосування інформаційних технологій
в навчанні персоналу підприємств готельно-ресторанного бізнесу 206

8. Петрівська субітка – Онлайн-ХАБ нематеріальної культурної спадщини Закарпаття. URL: // <https://nks.zakfolkcenter.info>
9. Село Іза - центр лозоплетіння на Закарпатті. URL: <https://prokarpaty-tour.info>
10. Традиційна страва «ріплянка» с. Колочава Хустського району Закарпатської області. URL: <https://ucss.org.ua>>novyny
11. Федака С. Населені пункти і райони Закарпаття. Історично-географічний довідник. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. 264 с.
12. Що таке нематеріальна культурна спадщина? URL: <https://demcult.org>>shho-tak

*Леся Голомідова,
старший викладач
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна*

*Руслана Жовтані,
кандидат філологічних наук, доцент
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна*

РОЛЬ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ЗДОБУВАЧАМИ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Потреба підготовки фахівців туристичної сфери, які б володіли іноземними мовами, пов'язана з інтеграційними процесами в економічній та культурній сферах, а також обумовлена географічним розташуванням України. В даному контексті знання іноземної мови – це своєрідна запорука успішного працевлаштування випускників спеціальностей сфери обслуговування як в Україні, так і поза її межами.

Міжкультурна комунікація, як виділяють низка дослідників (Бордакова О., Попсуй А., Постригань А., Приходько Н та ін), є невід'ємною складовою процесу вивчення та вдосконалення іноземної мови. Вона не тільки допомагає

здобувачам краще зрозуміти й опанувати граматичні, лексичні та фонетичні особливості мови, але й досягнути культурні особливості, які в процесі осмислення мовних конструкцій та кліше можуть впливати на використання мови [1; 2; 3; 4]. При вивченні/навчанні іноземних мов для використання у сфері гостинності слід акцентувати увагу, що туристи та місцеві жителі різних культур безпосередньо взаємодіють один з одним, маючи власні культурні уподобання та очікування, які можуть впливати на спілкування. Тому варто зазначити, що процес навчання/вивчення іноземної мови в ключі професійної сфери туризмознавства, готельєрства, ресторанної справи виходить поза межі класичних методик навчання іноземних мов, включаючи розуміння культурних (міжкультурних, полікультурних) особливостей, що дозволяє здобувачам спеціальностей сфери гостинності краще інтегруватися на міжнародному ринку праці.

З-поміж ключових аспектів, як міжкультурна комунікація впливає на вивчення іноземної мови, варто виділити наступні:

Розуміння контексту: Міжкультурна комунікація допомагає здобувачам розуміти, як контекст впливає на вибір слів, фраз та виразів. Це допомагає їм краще збагнути, як використовувати мову в різних ситуаціях. До прикладу, в процесі професійно-орієнтованого вивчення лексики у сфері готельно-ресторанної справи можна помітити, що в німецькомовному просторі існує низка слів та виразів для позначення одного поняття. Відтак, слово «офіціант» – (нім.) «Kellner», «Ober» відповідно до ситуації чи стилю мовлення можна замінити словами «Servierer», «Serviceangestellter», «Aufwärter», (австр.) «Schani», «Garçon», (розм.) «Abkocher», «Bakschischer», «Genussmittelspediteur», «Kollege-kommt-gleich», «Portionshandlanger», «Prozentegeier», «Schlepper», «Schwenker», «Seelentröster», «Serviettenschwenker», «Trinkgeldjäger»; «булочка» – (нім.) «Brötchen» – «Schrippe», «Semmel», «Wecken»; «фруктовий сік» – (нім.) «Fruchtsaft» в залежності від варіанту німецької мови використовують (австр.) «Juice» (швейц.) «Jus»; замість інтернаціоналізму «готель» часто вживають (нім.) «Absteige», «Bettenburg», «Herberge» та ін.

Розуміння культурних норм: Вивчення іноземної мови без урахування етичних та культурних норм може призвести до значних непорозумінь. Міжкультурна комунікація у цьому аспекті допомагає здобувачам зрозуміти, які саме культурні норми впливатимуть на їхнє мовлення, що дозволить швидше й краще адаптуватись до різних культурних середовищ. Як виділяють дослідники Кієлбасієвіч-Дроздовска І., Радко С., Дімітрова Г., все це безперечно включає в себе знання традицій, звичаїв, соціальних норм та взаємодії з місцевими мешканцями [5; 6]. До прикладу, в контексті зміни гендерної ролі та прав жінок у суспільстві ще недавно вживана в німецькій мові форма звертання до молодої дівчини «панянка», «панна», «міс» – (нім.) «Fräulein» не використовується.

Розвиток емпатії та толерантності: Крізь призму вивчення іноземної мови здобувачі здатні осмислити й зрозуміти, поважати думку інших людей не залежності від їхньої національності, раси, культури й віросповідання, що сприяє подальшому розвитку емпатії та толерантності в умовах взаєморозуміння, взаємоповаги та безбар'єрності.

Підвищення мовленнєвих навичок: Міжкультурна комунікація покликана допомогти здобувачам розвивати й вдосконалювати більш ефективні мовленнєві навички, оскільки вони навчаються не тільки говорінню, але й здатності слухати, розуміти й адаптуватися до різних стилів спілкування, які є важливими для успішної кар'єри в туризмі та готельній справі [5].

Підготовка до міжкультурного спілкування, відтак до роботи на міжнародному ринку праці: Вивчення іноземної мови в контексті міжкультурної комунікації, розуміння глобальних тенденцій, культурних особливостей та взаємодії між різними культурами готує здобувачів спеціальностей «Туризм і рекреація» та «Готельно-ресторанна справа» до спілкування в полікультурному міжнародному середовищі, що безперечно є важливим навиком у сучасному глобальному світі.

У світлі цього можна зазначити, що володіння іноземними мовами у контексті професійної діяльності – один з основних механізмів реалізації

процесів інтеграції України до європейського та світового наукового, освітнього та культурного простору. Зростання ролі навчання/вивчення іноземних мов пояснюється й реформуванням системи освіти в Україні в рамках її участі у Болонському процесі, що висуває нові вимоги щодо вивчення іноземних мов, де ключовим елементом постає також міжкультурна комунікація. Вона покликана розвивати навички, необхідні для успішної роботи в міжнародному середовищі, у контексті розуміння культурних особливостей різних країн.

Список використаних джерел:

1. Бордакова О. Вивчення іноземних мов як основа міжкультурної комунікації. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. № 47. 2008. С. 94 – 98.
2. Попсуй А. Роль міжкультурної комунікації у навчанні іноземних мов у ЗЗСО. The 5 th International scientific and practical conference «Modern research in world science» (August 7-9, 2022) SPC «Sci.conf.com.ua», Lviv, Ukraine. 2022.С. 467 – 472.
3. Постригань А. Мова як інструмент міжкультурної комунікації для формування особистості. Стратегії міжкультурної комунікації в мовній освіті сучасного ВНЗ: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ (15 берез. 2016 р.). Київ: КНЕУ, 2016. С. 112 – 115.
4. Приходько Н. Формування міжкультурної комунікації у процесі опанування іноземною мовою. Стратегії міжкультурної комунікації в мовній освіті сучасного ВНЗ: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ (15 берез. 2016 р.). Київ: КНЕУ, 2016. С.115 – 117.
5. Dimitrova G., Chakarova S. Intercultural Communication in the Context of Tourism Cultural Corridor Via Adriatica: Cultural Tourism without Boundaries. SWU «Neofit Rilski» Publishing House, 2015. pp. 225 – 230.
6. Kielbasiewicz-Drozdowska I., Radko S. The role of intercultural communication in tourism and recreation. *Studies in physical Culture & Tourism*. Vol.13 No. 2. 2006. pp.75 – 85.